KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2015/1558

2015 m. liepos 22 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/1017 papildomas rezultatų suvestine ES garantijai taikyti

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo ([1]), ypač jo 7 straipsnio 14 dalį,

kadangi:

(1) Europos investicijų bankas (EIB) projektai, remiami Europos strateginių investicijų fondo (ESIF) teikiama ES garantija, turėtų būti vertinami pagal EIB vertinimo ir išsamaus patikrinimo procedūras, įskaitant 3 ramsčių pridėtinės vertės vertinimo sistemą;

(2) tokių projektų vertinimas turėtų būti atliekamas remiantis rezultatų suvestine, grindžiama EIB 3 ramsčių pridėtinės vertės vertinimo sistema. Naudojant tokią suvestinę turėtų būti galima veiksmingai įgyvendinti ESIF kartu užtikrinant aukštus kokybės vertinimo standartus;

(3) rezultatų suvestinė turėtų būti naudojama siekiant užtikrinti, kad ES garantija būtų teikiama didesnės pridėtinės vertės projektams;

(4) jeigu EIB valdymo organai nuspręs persvarstyti EIB 3 ramsčių pridėtinės vertės vertinimo sistemą, Komisija ir EIB turėtų skubiai apsvarstyti, ar reikia persvarstyti ir prireikus iš dalies pakeisti rezultatų suvestinę atsižvelgiant į persvarstytą 3 ramsčių pridėtinės vertės vertinimo sistemą,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Rezultatų suvestinė, nurodyta Reglamento (ES) 2015/1017 7 straipsnyje, kurią naudoja ESIF Investicijų komitetas, kad užtikrintų nepriklausomą ir skaidrų galimo ir faktinio ES garantijos naudojimo vertinimą, nustatoma šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. liepos 22 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

Jean-Claude JUNCKER

([1]) OL L 169, 2015 7 1, p. 1.

PRIEDAS

Rezultatų suvestinė

1. **Bendrieji principai**

Investicijų komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) 2015/1017 7 straipsnio 7–12 dalis, naudoja rezultatų suvestinę (toliau – suvestinė), kad įvertintų operacijos, kurią EIB svarsto remti taikydamas ES garantiją, pridėtinę vertę ([1]). Ši suvestinė bus Investicijų komiteto priemonė taikant ES garantiją pirmenybę teikti daugiau balų surinkusioms didesnės pridėtinės vertės operacijoms. EIB iš anksto apskaičiuoja balus bei rodiklius ir pasibaigus projektui stebi rezultatus. Investicijų komitetas gauna pagal atitinkamus ramsčius apskaičiuotus balus ir kiekvieno rodiklio vertę.

Suvestinę sudaro keturi ramsčiai:

— 1 ramstis. Indėlis siekiant ESIF politikos tikslų

— 2 ramstis. Projekto kokybė ir pagrįstumas

— 3 ramstis. Techninis indėlis ir finansinis įnašas

— 4 ramstis. Papildomi rodikliai

Kadangi ramsčiai apima skirtingas sritis, kiekvienas iš jų vertinamas atskirai, gautų rezultatų nesumuojant į vieną bendrą reitingą. Nustatydamas prioritetinius projektus, Investicijų komitetas visus ramsčius laiko vienodai svarbiais, neatsižvelgdamas į tai, ar vertinimas pagal atskirą ramstį išreiškiamas balų skaičiumi, ar nustatomas remiantis balais nevertinamais kokybiniais ir kiekybiniais rodikliais. Pagal ESIF reglamento 7 straipsnio 14 dalį Investicijų komitetas naudoja rezultatų suvestinę siekdamas užtikrinti nepriklausomą ir skaidrų galimo ir faktinio ES garantijos naudojimo vertinimą. Šis vertinimas nedaro poveikio Investicijų komiteto vykdomam galimų projektų nagrinėjimui pagal ESIF reglamento 7 straipsnio 7 dalį ir jį papildo.

2. **Suvestinė**

Kiekviena ESIF operacija vertinama pagal kiekvieną iš 4 ramsčių. Reitingas apskaičiuojamas remiantis taškais, gautais pagal kiekvienam ramsčiui priskirtus rodiklius, naudojant šią skalę:

Taškai	2 ramsčio reitingas	1 ir 3 ramsčių reitingas
0–49	Ribinis	Mažas
50–99	Priimtinas	Vidutinis
100–149	Geras	Reikšmingas
≥ 150	Puikus	Didelis

4 ramstis apims papildomus kiekybinio arba kokybinio pobūdžio rodiklius ir pagal jį gauti rezultatai nebus sumuojami į atskirą reitingą.

1 ramstis. Indėlis siekiant ESIF politikos tikslų

Pagal 1 ramstį vertinamas operacijos suderinamumas su Reglamento (ES) 2015/1017 9 straipsnio 2 dalyje nustatytais bendraisiais ESIF tikslais ir indėlis jų siekiant. Metodika, pagal kurią vertinamas bendras 1 ramsčio reitingas, grindžiama operacijos indėliu, kuris gali būti „mažas“, „vidutinis“, „reikšmingas“ ir „didelis“.

([1]) Suvestinė neapima operacijų pagal Reglamento (ES) 2015/1017 10 straipsnio 2 dalies b punktą.

Vertinimas grindžiamas šiais kriterijais:

— Indėlis siekiant ESIF tikslų. Visi projektai turi padėti siekti ne mažiau kaip vieno bendrojo ESIF tikslo. Mažo politikos prioriteto projektams, kaip antai neprioritetiniam transeuropiniam kelių tinklui, teikiamas mažas reitingas.

— Pagrindiniai tikslai. Reglamento (ES) 2015/1017 9 straipsnio 2 dalyje pagal kiekvieną bendrąjį tikslą nustatomos kelios labai svarbiomis laikomos pagrindinės politikos sritys. Šių pagrindinių politikos sričių projektai reitingų skalėje perkeliami viena padala aukščiau. Nustatant reitingą atsižvelgiama ir į specifinius projekto aspektus, dėl kurių jų indėlis tampa labai didelis, pavyzdžiui, parodomųjų projektų arba projektų, kuriais labai padedama siekti strategijos „Europa 2020“ tikslų, atveju. Projektai, kuriais siekiama kelių tikslų, įskaitant horizontaliuosius, pavyzdžiui, sanglaudos ir klimato, bus perkeliami papildomomis padalomis aukščiau.

Naudojamas vienas rodiklis su keturiais reitingo lygiais. Skaičiuojant bendrą reitingą, kiekvienai reitingo padalai skiriama iki 50 taškų. Juos sudėjus (netaikant korekcinio koeficiento) projektas priskiriamas kategorijai „mažas“ (mažiau kaip 50 taškų), „vidutinis“ (50–99 taškai), „reikšmingas“ (100–149 taškai) arba „didelis“ (150 taškų ir daugiau).

2 ramstis. Projekto kokybė ir pagrįstumas

2 ramstis sudarytas iš kelių rodiklių, skirtų operacijos kokybei ir pagrįstumui įvertinti. Kitoks metodas nustatomas investicijoms į individualius projektus arba investicijoms, vykdomoms naudojant keliems gavėjams per tarpininkus teikiamas paskolas.

Vertinant individualius projektus numatoma taikyti šiuos aspektus ir susijusius rodiklius:

— Augimas (1 rodiklis – nuo 0 iki 100 taškų). Projekto indėlį į tvarų augimą lemia jo socialinis ir ekonominis poveikis sąnaudų ir naudos atžvilgiu. Jei įmanoma, ekonominė grąžos norma (EGN) apskaičiuojama taikant geriausią ekonomistų taikomą praktiką. Atsižvelgiama į projekto socialines ir ekonomines sąnaudas ir naudą, tarp jų – šalutinį poveikį (pvz., teigiamą poveikį moksliniams tyrimams, plėtrai ir inovacijoms, ilgalaikę naudą klimatui, poveikį darbo rinkai arba neigiamą poveikį aplinkai). Tačiau kai kurių projektų EGN įvertinti sunku. Pavyzdžiui, kai kuriuose sektoriuose daugiausia dėmesio skiriama ES standartų laikymuisi ir svarbiausia yra užtikrinti, kad būtų priimtas mažiausiai sąnaudų reikalaujantis sprendimas, o ne įvertinti bendrą ekonominę grąžą (pvz., vandens valymo ir atliekų tvarkymo sektoriai). Šių sektorių projektų kokybės vertinimas grindžiamas sektoriaus lyginamaisiais rodikliais. Operacijų, apimančių kelias bendrąsias paskolas, vertinimas daugiausia grindžiamas investavimo strategija ir vykdytojo taikomais kriterijais.

  Paprastai EIB finansavimo grąžos (pelningumo) norma turi būti 5 %. Standartinio projekto atveju 5–7 % EGN yra laikoma „priimtina“, 7–10 % – „gera“, o projektas, kurio EGN yra didesnė nei 10 %, yra laikomas „puikiu“. Tačiau rezultatai klasifikuojami remiantis ir tam tikromis su konkrečiu sektoriumi susijusiomis aplinkybėmis. Sektoriai, šiuo metu laikomi mažiau ekologiškai tvariais (pvz., tam tikrų rūšių transporto sektoriai), būtų finansuojami, tik jei jie būtų laikomi „gerais“ ekonominio intereso požiūriu, t. y. jei jų EGN būtų bent 7 %. O atrinkti ilgalaikę naudą klimatui duodantys projektai laikomi tinkamais finansuoti, jeigu jų EGN yra 3,5–5 % (nustačius „ribinę“ kategoriją). Privataus sektoriaus projektams dėl jų rizikos ir grąžos santykio yra skiriamas „ribinis“ reitingas, jei grąžos norma yra 5–7 %, „priimtinas“ – jeigu 7–10 %, „geras“ – jeigu 10–15 % ir „puikus“ – jeigu EGN yra didesnė nei 15 %. EGN apskaičiuojama visapusiškai atsižvelgiant į teigiamą ir neigiamą išorės poveikį, be kita ko, aplinkos apsaugos ir klimato kaitos aspektams. Valdančioji taryba gali patikslinti pelningumo normą, jeigu yra įrodymų, kad ji nėra ekonomiškai pagrįsta, taip pat atsižvelgiama į ilgalaikę ekonominę padėtį.

— Vykdytojo pajėgumai (2 rodiklis – nuo 0 iki 30 taškų). Šie pajėgumai vertinami kokybiškai nustatant vykdytojo gebėjimą įgyvendinti projektą laiku ir veiksmingai, atsižvelgiant į atitinkamą institucinę aplinką ir visą teikiamą techninę pagalbą. Tai ypač svarbu bendrųjų paskolų atveju, kai vertinami prioritetų nustatymo kriterijai, projekto įgyvendinimas, kontrolės gebėjimai (pajėgumai) ir stebėsenos bei kontrolės sistemos, taip pat aplinkos apsaugos, konkurencijos ir viešųjų pirkimų reikalavimų valdymas.

— Tvarumas (3 rodiklis – nuo 0 iki 30 taškų). Pagal EIB standartus projektai turi būti ne tik ekonomiškai perspektyvūs ir padėti ekonomikai augti, bet ir tvarūs aplinkos apsaugos ir socialiniu požiūriu. Labai svarbu, kad būtų išlaikyti aukšti aplinkos apsaugos ir socialiniai standartai. Jie vertinami remiantis išsamiomis gairėmis, nustatytomis aplinkos apsaugos ir socialinės praktikos vadove „Environmental and Social Practices Handbook“ ([1]).

— Užimtumas (4 rodiklis – nuo 0 iki 40 taškų). Į užimtumo rodiklį įtraukiamas užimtumas statybų etapu ir eksploatavimo etapu. Darbuotojų, reikalingų statybų etapu, skaičius numatomas taikant konkretaus sektoriaus koeficientus. Užimtumas eksploatavimo etapu įvertinamas projekto analitikų sprendimu, palyginus projektą su patirtimi atitinkamame sektoriuje. Toliau pateikiamoje lentelėje apibendrinamas reitingų paskirstymas užimtumui statybų etapu ir užimtumui eksploatavimo etapu. Pavyzdžiui, statybų etapu darbo lygis aukštas kai kurių civilinių inžinerinių darbų (visų pirma pavienių atkūrimo darbų), energijos vartojimo efektyvumo ir miškininkystės projektų. Didesnis užimtumas eksploatavimo etapu yra siejamas su tam tikrais pramonės projektais.

Užimtumas	1 taškas	20 taškų	40 taškų
Etato ekvivalentas statybų etapu (mln. EUR investicinių išlaidų)	< 3,5	3,5–7,0	> 7,0
Etato ekvivalentas eksploatavimo etapu (mln. EUR investicinių išlaidų)	< 0,50	0,51–1,00	> 1,00

Bendras 2 ramsčio reitingas individualiems projektams apskaičiuojamas susumuojant nurodytų keturių pakategorių taškus ir gaunamas projektui skiriamas bendras reitingas – „ribinis“ (mažiau nei 50 taškų), „priimtinas“ (50–99 taškai), „geras“ (100–149 taškai) arba „puikus“ (150 taškų ir daugiau).

Keliems gavėjams per tarpininkus teikiamų paskolų atveju pagal 2 ramstį vertinamas finansų įstaigų ir kitų įstaigų gebėjimas veikti kaip tarpininkai ir tokios veiklos efektyvumas (įskaitant skatinamojo finansavimo įstaigas). Vertinimas grindžiamas šiais 3 nepriklausomais rodikliais:

— Tarpininko pajėgumas bei patikimumas ir veiklos sąlygų kokybė.

— Galimybių gauti finansavimą didinimas ir finansavimo sąlygų gerinimas, be kita ko, galutiniams gavėjams.

— Užimtumas galutinių gavėjų lygmeniu.

Kiekvienos kategorijos rodikliams skirti taškai yra susumuojami netaikant korekcinio koeficiento ir gaunamas bendras projekto reitingas – „ribinis“ (mažiau nei 50 taškų), „priimtinas“ (50–99 taškai), „geras“ (100–149 taškai) arba „puikus“ (150 taškų ir daugiau).

3 ramstis. Techninis indėlis ir finansinis įnašas į projektą

Pagal 3 ramstį dėmesys sutelkiamas į EIB dalyvavimo ir ESIF, teikiančio finansinę ir nefinansinę naudą projektui, paramos vertę. Šis konkretus įnašas vertinamas pagal tris rodiklius, kiekvienas kurių parodo sudedamuosius pridėtinės vertės aspektus:

— Finansinis įnašas, t. y. padidinti sandorio šalies finansavimo sąlygų pagerinimas, palyginti su alternatyviais finansavimo šaltiniais (palūkanų normos sumažinimas ir (arba) ilgesnis paskolos terminas).

— Finansinė pagalba, t. y. kito suinteresuotojo subjekto paramos veiksmingumo didinimas; trečiųjų šalių išteklių pritraukimas, visų pirma iš privataus sektoriaus; sklaidos poveikis kitiems skolintojams.

— EIB indėlis ir konsultacijos, t. y. nefinansinių paslaugų teikimas ekspertų konsultacijomis ir (arba) perduodant žinias, siekiant palengvinti projekto įgyvendinimą ir padidinti institucinius gebėjimus, taip pat konsultuoti finansinės struktūros formavimo klausimais. Jos galėtų būti teikiamos per Europos investavimo konsultacijų centrą ir pagal kitas esamas konsultavimo priemones, pavyzdžiui, JASPERS, ELENA arba programos „Horizontas 2020“ „InnovFin“ konsultacinių paslaugų priemonę, arba kitais tinkamais būdais, pavyzdžiui, remiant projekto įgyvendinimą.

([1]) http://www.eib.org/attachments/strategies/environmental_and_social_practices_handbook_en.pdf

Kiekvienas rodiklis vertinamas atskirai, taikant nuoseklią ir tinkamai dokumentuotą EIB taikomą metodiką, kuri kartais gali būti iš dalies keičiama. Kaip ir pagal 1 ramstį reitingas svyruoja nuo „mažo“ iki „didelio“. Kiekvienam rodikliui skirti taškai yra susumuojami netaikant korekcinio koeficiento ir gaunamas bendras projekto reitingas pagal šį ramstį – „mažas“ (mažiau nei 50 taškų), „vidutinis“ (50–99 taškai), „reikšmingas“ (100–149 taškai) arba „didelis“ (150 taškų ir daugiau).

4 ramstis. Papildomi rodikliai

Suvestinė papildoma šiais rodikliais, kurie turi būti pateikiami kiekvienos operacijos atveju, siekiant atsižvelgti į svarbiausius kompleksinius EIB vykdomų ESIF operacijų aspektus:

— papildomumas. Nurodoma, ar operacija yra ypatinga veikla ar įprasta operacija. Įprastų operacijų atveju bus teikiami išsamesni papildomumą, apibrėžtą Reglamento (ES) 2015/1017 5 straipsnyje, pagrindžiantys paaiškinimai;

— rodikliai, susiję su makroekonomine aplinka, kurioje įgyvendinamas projektas, pagal kuriuos Investicijų komiteto nariai gali įvertinti galimą poveikį ekonomikos skirtumams Sąjungoje ir ilgalaikį augimo potencialą: i) specialūs investicijų padėties rodikliai; ii) gamybos apimties atotrūkis, apskaičiuojamas remiantis Ecofin tarybos patvirtinta gamybos funkcijos metodika, iii) potencialus BVP augimas; iv) specialūs nedarbo rodikliai: nedarbo lygis, kasmetiniai nedarbo lygio pokyčiai ir palyginimas su ES vidurkiu; v) sudėtinis ne finansų bendrovių skolinimosi kainos rodiklis arba, jei jo nėra, ne finansų bendrovėms bankų taikomos palūkanų normos. Atsižvelgdamas į šiuos rodiklius, Investicijų komitetas daugiausia dėmesio skiria projektams, kuriais padedama mažinti ekonominius skirtumus Sąjungoje:

— numatomas ESIF intervencijos didinamasis poveikis,

— mobilizuotų privačių lėšų suma,

— bendradarbiavimas su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais ir parama investavimo platformoms,

— bendras finansavimas su Europos struktūriniais ir investicijų fondais,

— bendras finansavimas su kitomis ES priemonėmis (t. y. programa „Horizontas 2020“, Europos infrastruktūros tinklų priemonė ir kt.),

— pasiektas energijos vartojimo efektyvumas (atitinkamų operacijų atveju),

— veiksmų klimato kaitos srityje rodiklis (atitinkamų operacijų atveju).